

FROSSA, v. n. **FROSSARE**, m. fl., se *Fråssa*, &c.

FROSSA, f. 1. (af *Frysa*) 1) Stark känning af köld i kroppen, så att den deraf skakas. *Känna f. i kroppen. En stark f. öfverföll honom.* — *Syn.* Skällva, Frosskakning. — 2) Febersjukdom, hvarunder den sjuke vid vissa gifna tider plågas af en inre köld, så att kroppen skakas, hvarpå följer stark hetta med hufvudvärk, och slutligen en ymnig svett, hvarefter den sjuke blir feberfri. *Hafva, få f-n.* Se f. ö. *Annandags-, Tredjedags-, Fjerdedagsfrossa.* — *Syn.* Frossfeber, Intermittent feber.

FROSSBRYTNING, f. 2. Anfall af frossa (bem. 1), under en frossfeber, eller som förebådar en sådan.

FROSSDAG, m. 2. Den dag, då en frosspatient har anfall af frossan.

FROSSFEBER, fråssfébr, m. 2. Se *Frossa*, 2.

FROST, m. 3. (af *Frysa*) Lägre grad af köld, dock så stark, att vattnet fryser eller luftens fuktighet i form af fin snö afsätter sig på marken, på träd, byggnader o. s. v. *Det har varit stark f. i natt.* — *Jfr. Köld.* — 2) Se *Rimfrost.* — 3) (fig. poet.) Köld, kallsinnighet.

FROSTBITEN, a. 2. neutr. — *et.* Skadad af frost. Säges om trädgårds- och åkerväxter. *Potateskålen, turska börnorna hafva blifvit f-na.*

FROSTDAM, fråsstdåmm, n. sing. Små stoftpartiklar, som fara omkring i luften, och i solskenet på en frostdag visa sig för ögat som dam.

FROSTFJÄRIL, m. 2. En art af nattfjärilar, som utvecklas sent om hösten, kort före frosten, stundom ej förr än efter vinterns början, när långvarigt tøväder inträffar. Geometra brumata.

FROSTIG, a. 2. (föga brukl.) 1) Kall. *F. luft.* — 2) Utsatt för frost. *En f. trakt.* — 3) (fig.) Kall, utan själ och anda, utan värma. *Ett f-t tal. F-a verser.*

FROSTJORD, f. 2. sing. Jord, mycket utsatt för frost.

FROSTKNÄPP, m. 2. (pop. o. fam.) Plötsligt inbrytande frost af kort varaktighet.

FROSTKNÖL, m. 2. Hård, af förkylning orsakad svulst på händer eller fötter, åtföljd af klåda och hetta.

FROSTLÄNDIG, a. 2. Mycket utsatt för frost. *F. åker.*

FROSTNATT, f. 3. pl. — *nätter.* Sådan natt, då det är eller varit frost, annan tid på året, än under vintern.

FROSTRÖK, m. 2. (föga brukl.) Tjock dimma, som uppstiger ur sjöar och floder vid stark frost.

FROSTSKADA, f. 1. Skada på trädgårds- och åkerväxter, uppkommen genom frost.

FROSTSKADAD, a. 2. Se *Frostbiten*.

FROSTVÄDER, n. 3. Så beskaffadt väder, då det är frost.

FROTTERA, fråttëra, v. a. 1. (fr. *Frotter*) 1) (i allmänhet) Gnida. — 2) (kir.) Stryka eller gnida en kroppsdell eller hela kroppen med bara handen eller med en borste, flanel o. d., för att gifva den en högre lifsvärksamhet. — *Frotterande*, n. 4. o. *Frottering*, f. 2.

FROTTERBORSTE, fråttërbårste, m. 2. pl. — *borstar.* Borste, som användes till frottering, vid badning, o. s. v.

FROTTERKONST, f. 3. Konsten att frottera kroppen vid badning, o. s. v. Se *Frottera*, 2.

FROTTERLAPP, m. 2. Lapp, som begagnas vid frottering.

FRU, f. 2. 1) Titel, som tillägges gifta qvinnor, då deras män innehafva en samhällsställning, mer eller mindre upphöjd öfver allmogens eller den ringare arbetsklassens. Nyttjas både vid tilltal och äfven i tal om en sådan person, men begagnas ej om frustliga fruntimmer; för öfrigt om hertiginnor, markisinnor, grefvinnor, m. fl. Tillkom, under medeltiden, endast riddars och riksråds hustrur. Sedan har denna titel småningom nedgått ända till gränsen af det lägre folket. *Min f., ursäkt! F. hertiginna, tillåt, att . . . Hur mår f. Ceder? F-n i huset, hustrun och matmodern i någon ifrågavarande familj.* — 2) Se *Dam*, 1. 3. — *Jfr. Freya*, 2.

FRUA, v. a. 1. (fam.) Titulera för fru.

FRUGAL, - ål, a. 2. (lat. *Fragalis*) Sparsam, tarflig.

FRUGALITET, - - - ét, f. 3. Sparsamhet, tarflighet.

FRUKOST, fruckåsst, m. 2. 1) Måltid på förmiddagen. *Äta, spisa f.* — *Syn.* Dagvard, Morgonvard. — 2) Den mat, som dervid förtäres eller framdukas. *Sätta fram f. En god f.* (Fig. fam.) *Det är bara en f.,* räcker endast till en sådan måltid. *Han vore bara en f. för mig,* honom skulle jag lätt tukta, besegra. — *Ss. F-tid.*

Anm. Ordet är sammansatt af det tyska *früh*, tidig, och *Kost*.

FRUKOSTDAGS, fruckåstdåggs, adv. Den tid på dagen, då man vanligtvis äter frukost. *Det är nu f.*

FRUKOSTERA, fruckåstëra, v. n. 1. Äta frukost. — *Frukosterande*, n. 4. o. *Frukostering*, f. 2.

FRUKT, fruckt, m. 3. 1) (bot.) Det efter befruktningen utbildade fruktämnet. — 2) (i allmän mening) a) Den köttiga och saftiga växtedel, som på vissa träd utbildas af fruktämnet. *Detta äple är en god f. Gif mig några f-er. Ollonet är också en f.* Brukas ofta kollektivt, helst när fråga är om ädla fruktträd, t. ex. sådana som odlas i trädgårdar. *Ett träd, som bär god f. I år blir det mycken f. F-en blir dyr i år.* (Fig.) *F-en af kunskapens träd både god och ond*, kunskapens verkningar i människosjälen både goda och onda. (Ordspr.) *Godt träd bär god f.*, goda menniskor göra gerna det goda. *Af f-en skall man känna trädet*, efter handlingarna skall man bedöma människan. — b) Jordens f-er, all slags frukt (bem. 1), som tjénar människan till föda, icke endast af träden, utan äfven Rotfrukt och Skalfrukt. — 3) Se *Lifsfrukt*. — 4) (fig.) a) Nytt. *Hans lärdomar hafva burit god f.*, gjort god nytta. *Skörda, njuta f-en af sitt arbete*, njuta de fördelar, det inbringar. — *Syn.* Se *Nytta*. — b) Följd, påföljd, resultat. *Här ser man f-en af föräldrars slathet emot sina barn.*

Anm. Ordet härledes af somliga från *Frö*, af andra från det latinska *Fructus*.

FRUKTA, v. a. o. n. 1. 1) (både aktivt och neutralt) a) Känna olust öfver något hotande ondt, som man tror sig ej kunna besegra. *F. något* ell. *för något*. *F. döden.* *Han f-r för allt.* *F. för något* betyder äfv.: känna olust vid tanken på något som hotar, t. ex.: *Man f-r mycket för hans lif.* *F. någon* ell. *för någon*, känna olust vid tanken på något ondt, som man tror sig hafva att vänta af någon. *Göra sig f-d*, så handla, att man injagar fruktan hos andra. *F. för någon*, betyder äfv. och oftare: känna olust vid tanken på någon, som hotas med ett ondt, t. ex.: *Han är mycket sjuk; jag f-r för honom.*